

KOMENTÁR k ročnému výkazu o neperiodických publikáciách za rok 2008

Štatistické formuláre KULT 4-01 o neperiodických publikáciách sme doporučene rozoslali 18. 1. 2010 spolu a metodickými vysvetlivkami vydavateľom a vydavateľstvám v počte **1236** ks (oproti roku 2008 sme zaznamenali pokles o 153 vydavateľov a vydavateľstiev). Adresy jednotlivých vydavateľov sme získali z Národnej agentúry ISBN.

Žiadali sme o ich vyplnenie a zaslanie štatistického formulára v papierovej aj elektronickej forme do určeného termínu 1. 3. 2010. Do tohto termínu sa z odoslaného počtu vrátilo iba 556 vyplnených formulárov, čo predstavuje 44,9 % .

Dňa 9. 4. 2010 sme urgovali doporučenými listami, ale aj mailovými upomienkami ešte raz vydavateľov, ktorí do stanoveného termínu nezaslali štatistické formuláre.

Zo všetkých odoslaných výkazov sa nám vrátilo späť:

- 4 štatistické výkazy s poznámkou Slovenskej pošty - *zásielku neprevzal v stanovenom termíne*
- 64 štatistických výkazov s poznámkou Slovenskej pošty - *adresát neznámy, prípadne zomrel.*

Problém nedoručiteľnosti listu vidíme v tom, že veľa vydavateľov často:

- pozmení názov vydavateľstva,
- neuvádzajú presnú poštovú adresu, chýba P.O. BOX,
- úplne zmenia poštovú adresu sídla,
- zmenia e-mailové adresy.

Uvedené nedostatky sa týkajú zväčša bratislavských vydavateľov. Slovenská pošta pri doručovaní doporučených listoch akceptuje len presnú adresu, čo nám spôsobuje veľké problémy, hneď v prvej fáze – doručenia tlačeného štatistického formulára. Túto formu zasielania musíme používať kvôli dokladovateľnosti (preukazovateľnosť).

Už pred dvoma rokmi sme navrhovali, aby v žiadosti o pridelenie čísla ISBN bol ako *povinný údaj IČO vydavateľa*, lebo si myslíme, že ide o najlepší, najcharakteristickejší triediaci znak. Do dnešného dňa naša požiadavka nebola zrealizovaná (OPT SNK). Túto žiadosť sme už viackrát urgovali.

Treba tiež pripomenúť, že *vydavateľ, ktorý nevykonával žiadnu činnosť za príslušné obdobie, je povinný poslať prázdny – nulový výkaz, len s vyplnenou vstupnou hlavičkou.*

Do spracovania sa nezahŕňajú publikácie, na ktorých by nemali byť ani čísla ISBN. Patria sem: špeciálne publikácie určené len na reklamné účely – obchodné katalógy, prospekty, návody na použitie výrobkov, ponukové publikácie tovarov a služieb, cestovné poriadky, cenníky, telefónne zoznamy, programy divadelných a iných prestavení, stanovy konkrétnych spoločností, kalendáre...

Do databázy MK – Komplexnej elektronickej štatistiky KULT (KEŠKULT) sme „vložiteli“ **977 štatistických výkazov**, čo predstavuje z celkového počtu **79,04 %**.

Elektronicky vyplnené formuláre zaslalo iba 631 vydavateľov, čo predstavuje z uvedeného počtu len 63,41 %, tzn., že všetky formuláre v papierovej podobe musíme prácne zapisovať do Excelu.

Výsledky štatistického spracovania:

1. Porovnaním titulov neperiodických publikácií podľa tematických skupín **celkom** za roky **2008** a **2009** sme zistili, že bolo vydaných spolu **7565 titulov**, z toho **6186 kníh** a **1379 brožúr** v náklade 13 754 492 kusov, čo predstavuje celkovo pokles oproti roku 2008 (spolu 9171 titulov) o **17,52 %**.

2. Vydavatelia s najväčším počtom vydaných titulov za rok 2009 sú zostupne zoradení v tab. č. 1:

Por. č.	Počet titulov	Názov vydavateľstva
1.	376	IKAR, a.s. Bratislava
2.	240	SPN - Mladé letá, Bratislava
3.	226	Slovenská technická univerzita v Bratislave
4.	221	Univerzita Mateja Bela v B. Bystrici
5.	213	SLOVART, vyd. s.r.o., Bratislava
6.	194	Technická univerzita v Košiciach
7.	183	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
8.	181	Prešovská univerzita v Prešove
9.	172	Univerzita Komenského, Bratislava
10.	164	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
11.	153	Vydavateľstvo Fragment, s.r.o., Bratislava
12.	133	Ekonom – vydavateľstvo, Bratislava
13.	120	Kalligram, s.r.o., Bratislava
14.	110	Katolícka univerzita v Ružomberku
15.	103	Technická univerzita vo Zvolene
16.	98	Slov. knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu, Levoča
17.	79	Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
18.	69	Príroda, a.s., Bratislava
19.	67	Svojtka &co., Bratislava
20.	66	Trnavská univerzita, Trnava

3. Najväčší vydavatelia podľa počtu titulov za rok 2009 (okrem VŠ a univerzít) sú v tab. č. 2:

Por. č.	Počet titulov	Názov vydavateľstva
1.	376	IKAR, a.s. Bratislava
2.	240	SPN - Mladé letá, Bratislava
3.	213	SLOVART, vyd. s.r.o., Bratislava
4.	153	Vydavateľstvo Fragment, s.r.o., Bratislava
5.	120	Kalligram, s.r.o., Bratislava
6.	98	Slov. knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu, Levoča
7.	79	Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava
8.	74	IURA EDITION, s.r.o., Bratislava
9.	69	Príroda, a.s., Bratislava
10.	67	Svojtka&co., Bratislava
11.	66	Lúč, Bratislava
12.	63	EUGENIKA Pbl., Bratislava
13.	62	MATYS 242, Bratislava
14.	56	Michal Vaško, Prešov
15.	52	ELFA, s.r.o., Košice
16.	52	VEDA, vyd. SAV, Bratislava
17.	51	Spolok svätého Vojtecha, Trnava
18.	48	Štátny pedagogický ústav, Bratislava
19.	44	EXPOL Pedagogika, s.r.o., Bratislava
20.	37	Vojenský kartografický ústav, š.p., Harmanec

4. Medzi tematickými skupinami majú za rok 2009 pomerne významnú prevahu skupiny:

- Literárne texty – beletria (spolu 1145 titulov), nasleduje skupina
- Všeobecné (spolu 1108 titulov) potom
- Školstvo, pedagogika, voľný čas (spolu 614 titulov) a
- Priemysel, technológia., stavebníctvo., obchod a remeslá (spolu 451titulov).

- 5.** V členení **podľa typológie dokumentov** zaznamenali sme najväčší počet titulov :
- vysokoškolské skriptá a učebnice (1005 titulov) ;
  - detské knihy (596 titulov) a
  - elektronické dokumenty (482 titulov).

6. Neperiodických publikácií bolo vydaných:

a) v **štátnom jazyku** :

- **pôvodná tvorba: 5198 titulov**
- **preklad: 1190 titulov**

b) jazyku **národnostných menšín** bolo najviac vydaných publikácií:

- v maďarčine (276 titulov),
- v češtine (119 titulov),
- v nemčine (45 titulov)

c) **iných jazykov** bolo najviac vydaných publikácií:

- anglickom (313 titulov)
- viacjazyčnom (293 titulov).

7. Neperiodické publikácie – **preklady z iných jazykov** spolu 1376 titulov, čo predstavuje pokles o 125 titulov oproti roku 2008.

Najviac sa prekladalo z originálov :

- anglických (753 titulov),
- nemeckých (188 titulov)
- českých (146 titulov)
- francúzskych (56 titulov)

8. Počty titulov neperiodických publikácií spolu podľa jednotlivých krajov za rok 2009 sú zoradené zostupne v tabuľke č. 3:

Kraj	Tituly			z toho prvé vydanie		
	knihy	brožúry	spolu	knihy	brožúry	spolu
Bratislavský	3335	712	4047	2534	638	3172
Žilinský	572	103	675	507	98	605
Košický	479	167	646	431	161	592
Banskobystrický	450	134	584	420	100	520
Prešovský	492	83	575	426	78	504
Nitriansky	499	52	551	425	45	470
Trnavský	301	77	378	262	68	330
Trenčiansky	58	50	108	41	36	77

Problémy vznikli aj pri nahrávaní štatistických výkazov do systému KEŠKULT, pretože niektoré formuláre mali zamknutý nielen „hárok“, ale aj celý „zošit“, a tak ich systém nedokázal prijať. Príčinou bola ich konverzia z OFFICE 2007 a Open Office, na ktoré KEŠKULT nie je optimalizovaný.

Spracovali: Ing. Ivana Poláková, Ing. Emil Rišian,
Slovenská národná knižnica – Národný bibliografický ústav